

Posamezna šte. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno
toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah
in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično pri-
logo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike
stane „Dan“ s prilogo dostavljan na dom celo-
letno 20 K, mesečno 170 K; brez priloge celo-
letno 18 K, mesečno 150 K. Za zunanje naročnike
stane „Dan“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno
650 K, mesečno 190 K. — Naročnina se pošilja
upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik s tedensko
humoristično prilogo „Bodeča Neža“.

Posamezna šte. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno
toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

Uredništvo in upravnistvo:
Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma
se ne sprejemajo, kopiji se ne vračajo. Za oglaš-
e plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in
zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju po-
pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik Radivoj Korenec.
Last in tisk „Učiteljske Tiskarne“.

Nova vera.

— v politiki je uspeh
vedno na strani onih, ki
verujejo ...
Le Bon: »Psih. za-
konj razvoja nara-
dov.«

Ce sodimo po časopisih in sploh
po diskusijah v našem javnem življe-
nju, lahko trdimo, da je jugoslovansko
idejo »javno mnenje« sprejelo in
da je »prodrlo v globino množice«.
O takih idejah, pravi Le Bon, da jim
ni treba več nobene opore. In da
se njeni učinki razširjajo s silo hudo-
urnika, ki ga nobeden jez več ne
ustavi. Ideja je nam postala religija
(vera), ki ni potrdila samo strogo
idealne mladine v odločne borbe,
ampak je obnovila tudi to, kjer je bilo
stano in zarjavelo, omladila je zem-
ljo, kjer so ležale ruševine nad zdrav-
nimi temelji. Tako se je priklopil tudi
velik del starejše generacije mladini
in njenemu pohodu.

Ona mladina, ki je bila tako ne-
pokvarjeno idealna, da je imela da-
nes takorekoč realne cilje že pred
Balkanskimi dogodki za svoj ideal in
cilj, je med Slovenci stopala med do-
godki samini bolj in bolj kot zmago-
valka v ospredje. K tej mladini pri-
pada vsa sedanja omladina. Po bal-
kanskim dogodkih se je pridružila tej
smeri vsa jugoslovanska starejša ge-
neracija. Ti dve skupini si stojita da-
nes kot dve ločeni skupini druga ob
drugi: le medsebojno razmerje se ni
popolnoma jasno. Pač lahko upamo,
da se bo razdelilo ogromno delo, da
se pa ne bo trtila energija za ka-
kršneke malenkostne razpore. Vse
energije se morajo dosledno porabiti
za udeležitev velikih skupnih cil-
jev.

Jugoslovanska ideja, ki je imela
do lanskih dogodkov le malo živ-
ljenske sile, je postala torej naša na-
rodna vera, ki jo izpovedujejo danes
vsi oni, ki jih rja zastarelosti še ni
razjedla, ki jim cinizem in pesimizem
ni uničil vere v bodočnost.

Tu pa so prišli pomisleki od
strani »vernih« ljudi — katoličanov.
Skrbi jih versko vprašanje, boje se
pravoslavja in verskega indiferen-
tizma. Vprašanje se da na kratko
rešiti — kakor velika večina naših
dnevniških vprašanj, ako se ne stavi
proti njim — ozkosrčnost. (Versko
vprašanje n. pr. o zedinjenju Nemcev
ne igra vloge, katolik in protestant
na naši narodni meji se čutita Nema-
ca. Isto je pri drugih narodih.)

Jugoslovanska ideja je tako
globoka, trdna in velika, da jo lahko
priznava vsak Jugoslovani. V tem
leži ravno njena moč in splošnost in
to je dokaz njene resničnosti. Ker

je ta ideja in religija nam vsem
skupna, zato jo poudarjamo na pr-
vem mestu. To je za nas beseda:
»Iščite najpoprej ...«

Oni, ki še s pomisleki stoje ob
novem toku, niti sami ne čutijo, da jih
tok že nese s seboj.

Jugoslovanska misel postaja od
dne do dne vera širokih mas. In ta
vera je edino rešilna za nas. Pri-
znajmo si, da smo živeli doslej brez
velike vere, brez ciljev, brez smeri
in da je to tem bolj vodilo do naših
praznih medsebojnih bojev, ki so
zadnja leta dospeli do ostudnosti. Le
velika misel vodi ljudi naprej
preko ovir do zmag. To je naša nova
jugoslovanska vera.

IX. avstrijski vinorejski kongres v Gorici 1914.

V dobi od 5. do 11. septembra
1914 se bo vršil v Gorici IX. avstrijski
vinorejski kongres na podlagi na-
slednjih določil kongresovega šta-
tuta:

Avstrijski vinorejski kongresi
imajo namen povzdigniti in pospe-
ševati vinske pridelke in vinsko tr-
govino, kakor tudi varovati skupne
koristne-teh na sledeči način: a) Da
se razmotirajo vsa potrebna vpra-
šanja glede vinskih pridelkov in vin-
ske trgovine. b) Uplivati na državno
in deželno zakonodajstvo v vseh
vprašanjih, ki se tičejo vinskega pri-
delka in vinske trgovine.

Kongresi se prireajo, oziraje se
na vse avstrijske vinorejske dežele,
tako, da se, če je mogoče, menjajo v
južnih in severnih vinorejskih pokra-
jinah. Praviloma se mora vršiti tak
kongres vsako četrto leto.

Člen kongresa more postati
vsakdo, ki naznani udeležbo pri kon-
gresnem odboru in plača pristop-
nino 10 K. Kmetijska in vinorejska
društva, kakor tudi zadruge so upra-
vičene udeležiti se kongresa in od-
rediti h kongresovim sejam svoje od-
poslance. Članarina se mora plačati
za vsakega odposlanca. Ko se plača
pristopnina, dobe udeleženci kon-
gresna pristopnica. Vsi udeleženci
imajo pravico udeleževati se raz-
prav, zborovanj in glasovanj na kon-
gresu, staviti predloge in poseati
razstave, ki se prirede povodom
kongresa, kakor tudi udeleževati se
izletov itd. Udeleženci dobe brez-
plačno izvod poročila, ki se objavi o
kongresovih razpravah. Pri vpra-
šanjih člena I. lit. b) ne morejo ino-
zemci glasovati. Na predlog vsaj 20
udeležencev se mora glasovati ime-
noma.

Vsak udeleženec kongresa mora
ob vpisu plačati predpisano pristop-
bino. Oproščeni so: a) odposlanci
javnih uprav tuzemstva in inozem-

stva; b) člani odborov, ki skrbje za
predpriprave kongresa.

Sklicatelj kongresa je avstrijsko
državno vinorejsko društvo. Oredni
odbor tega društva voli kongresov
odbor, ki ima dolžnost izvesti kon-
gres. Kongresov odbor sestoji iz iz-
voljenega predsednika in podpred-
sednika, iz glavnega poročevalca,
tajnika, blagajnika in poslovodje, iz
treh odbornikov in iz zastopnikov
one dežele in onega mesta, kjer se
vrši kongres.

V kongresov delokrog spada: 1.
Volitev drugega podpredsednika za
zborujoči kongres. 2. Izbiranje kraja
in časa, v katerem se naj vrši na-
slednji kongres. 3. Razpravljanje
vprašanj, ki jih je kongresov odbor
sklenil obravnavati in sicer po dolo-
čenem dnevnem redu; dalje tudi
sklepanje o stavljenih predlogih. Pri
sklepih in volitvah je treba absolutne
večine glasov.

Kongresne razprave se morejo
vršiti v vseh deželnih jezikih. Vsi re-
ferati, ki so določeni za razpravljanje
na kongresu, se morajo predložiti
kongresovemu odboru do 30. junija.

S kongresom se, če je mogoče,
združijo razstave vina, grozdja, vi-
narskega orodja, strojev, kletarske-
ga orodja in učnih sredstev za vino-
rejo in kletarstvo.

Razprave na kongresu se vrše
tako, kakor se na predlog predse-
dstva določi v otvoritveni seji.

Ako se kongres iz kateregakoli
razloga ne more vršiti v izbranem
kraju (člen VII. št. 2.), ali ako se ne
doseže sporazum glede izbire kraja,
je prepuščeno osrednjemu odboru
avstrijskega vinorejskega društva,
da določi kraj naslednjega kongresa.

Istočasno s kongresom, na kate-
rem se bodo razpravljala vprašanja,
ki so največje važnosti za vinorejo
in vinsko trgovino, se priredi tudi
razstava vina, grozdja, vinarskega
in kletarskega orodja ter tozadevnih
strojev, skupno z javno vinsko po-
kupnjo. Nameravani so tudi razni po-
učni izleti.

Natančnejša in izčrpljiva poja-
nila o pripravljanih delih ter podrobnosti
o kongresu, o vinorejski raz-
stavi in javni vinski pokupnji se mo-
rejo dobiti vsak čas na zahtevo, pis-
meno ali ustno, pri predsedstvu IX.
avstrijskega vinorejskega kongresa
(Gorica deželni dvorec).

V Gorici, dne 25. aprila 1914.

Za odbor IX. avstrijskega vinorej-
skega kongresa:

Dr. Faidutti, deželni glavar.

Slovenska zemlja.

SEŽANA.

Sežanski »Sokol« ima 24. t. m.
svoj II. zunanji nastop, ki otvori vr-

Na sestanku v Opatiji.

Berchtold: „Gestatten, Excellenz ...“
Dr. Stanger: „Štovani gospodine ...“
Di San Giuliano: „Harašo, capisco.“

sto prireditve sokolskih društev tr-
žaške župe v letošnjem letu. Prepri-
čani smo, da II. nastop za lanskim
prvim ne bo zaostajal v nikakršnem
oziru; kaže, da ga bo celo nadkrilje-
val, ker so nekatera bližnja društva
že obljubila sodelovanje. Prav je, da
si ponudimo roke v pomoč Sežanski
»Sokol« vidi v grajenju lastne telo-
vadanice svoj življenjski pogoj: pri-
reditve letošnjega nastopa gre za
tem, da dopolni sredstva, ki jih ima-
mo že na razpolago ter napravimo
z lastnim krovom čvrst korak k osa-
mosvojenju. Vodi nas upanje, da bo
Sežana — kakor vselej, tako tudi se-
daj — storila vso svojo dolžnost, da
se pogumno namera uresniči. Ne
znamo držati prekrižanih rok in no-
čemo mirovati, potrebujejo pa, da
se nam pridruži v pripravah slehri-
ni, kdor z nami čuti, da poskrbi z
neutrudno agitacijo za dostojno ude-
ležbo pri prireditvi ne le iz domače
občine, temveč tudi iz vse širje oko-
lice, ki ima le redke take dneve kot
so dnevi naših nastopov.

Prvi gre letos v okrožju tržaške
župe sežanski »Sokol« na plan; prvi
bo pa tudi prost in se bo lahko od-
zval, če ga bo dolžnost klicala dru-
gam, če ga bo vezala priskočiti na
pomoč sosednim društvom, s kate-
rim želimo skupnega dela in skup-
nih uspehov. Vabimo k udeležbi in
sodelovanju! Ne stojte daleč vi, ki
ste nam blizu, da bomo z veseljem
sledili, ko nas boste klicali! — So-
kol!

Poslijte naročnino,
ako je še niste!

Stajersko.

Nemški »cvetlični dan« v Mari-
boru. Nemška dekleta so bila tudi to
pot vsiljiva, kot vsako drugo leto in
nadlegovala pasante, pa naj si so tu-
di vedele, da imajo opravka s Slo-
venci. Kmečke ljudi so celo slovensko
nagovarjale. Nekateri so se jim od-
tehi dali pogovoriti, večina pa se je
v zobe smejala, znamenje, da je v
našem ljudstvu še nekaj zavednosti.
Nemških usiljivk je bilo seveda na
stotine, vendar se to pot ta dan da-
leč ni tako obnesel, kot vsa druga le-
ta. Znamenje, ki si je naj naši nem-
čurji enkrat dobro zapomnijo!

Celje. Kot smo že poročali, je
pred dnevi vlnil nekdo v hotel
»Stadt Wien« in pokradel razne stvar-
i. Sedaj so ga orožniki izsledili s po-
močjo celjskega policijskega psa, v
celjski okolici. Vlomilec je bil skrit
v nekem kozolcu. Pri njem so našli
več hlebov kruha, srebrno damsko
uro in velik kuhinjski nož. Mož je
identičen z nekim Tavčarjem, ki je
že kot poldorasel dečko in še predno
je prišel k vojakom, kradel po cel-
jski okolici. Že takrat je parkrat pre-
sedel po več mesecev ječe: bil je
tudi že preje znan kot silno drzen
vlomilec. Zadije čase je predsedel v
zagrebških vojaških zaporih, ker je
tudi kot vojak izvršil na škodo svoj-
im tovarišem več tatvin. Pred krat-
kim pa se mu je posrečilo uiti iz zapo-
ra, nakar se je priklatil nazaj v cel-
sko okolico. Sedaj bo mož zopet
moral — na ričet, ki mu tako zelo
malo ugaja.

LISTEK.

M. ZEVAKO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine.
(Dalje.)

Menih se je vzravnal:
»Ali hočete spoznati mojo mi-
sel?«

»Da!« je dejala Alisa in vzdr-
htela v odločnosti.

»In vaša resnična, iskrena želja
je, videti svojega otroka?«

»Umrla bi rada, samo da bi bil
srečen in da ne padejo moji grehi na
tega nedolžnega!«

Alisa je govorila s popolno od-
kritosrčnostjo.

Toda Panigarola je opazil, da
ni odgovorila točno na njegova
vprašanja.

Preskočil je to, kakor da bi se
bal seči pregloboko v zapleteno Ali-
sino dušo.

Vrgel je kapuco nazaj in prekri-
žal roke. Tako se je pojavila v polni
luči njegova glava, krasna — ne v
idealni krasoti svečenika, marveč v
življeposti strastnega moža, mladega
in drhtečega od sile. In trdoguba
halja, ki ga je delala podobnega kipu,
ni mogla zmanjšati v tem trenutku
dojma njegove ljubeče mladosti in
vročine njegovega pogleda...

»Vidite, kakšna je moja misel,«
je povzel, »Vi ste se izpovedali me-

ni, jaz se hočem vam. V tem, kar
vam povem, vas utegne marsikaj
presenetiti; a poslušajte me do kra-
ja, sodili boste potem... Alisa, zdi
se mi, da vam ne povem nič nove-
ga, ako vam pravim, da vas ljubim
še vedno. To veste sami — ali ne?«

»Vem,« je rekla Alisa s trdnim
glasom.

»Dobro! To nama prihrani mar-
sikako bridko in nepotrebno vpra-
šanje. Alisa, strašen boj sem bil zo-
per to svojo ljubezen, ki je bila moč-
nejša od mojega zaničevanja. Saj
čuditi se ne morete, ako slišite, da
sem vas zaničeval in vas zaničujem
še danes kljub svoji ljubezni do vas.
Bojim se, da to zaničevanje nikoli
ne ugasne v mojem srcu. Boril sem
se torej, a bil sem premagan. Evo
me zdaj!« je dejal Panigarola in sto-
pil korak naprej.

Alisa je zastutila, da je napolnil
hip, ko se ji razodene prava misel
njenege bivšega ljubimca.

In zares je povzel menih:

»Ko sem pravkar vstopil, sem
videl, da ste nesrečni. Jasnost polo-
žaja je torej naravnost strahotna;
ne jaz ne utajim, ne vi, da trpi kruto
troje bitij: jaz, vi in otrok.«

Mati je vztrpetala.

»Jaz,« je nadaljeval menih, »ki
sem spoznal, da mi ni moči živeti
brez vas; otrok, ki gine, ker mu
manjka materinske nege; in vi, ki
pravite sami, da se valjate v brez-
dnu podlosti. Prišel sem vam torej
povedat tole: Ali se hočete vzdigniti

iz globine svojega brezdnja? Ali ho-
čete, da živi otrok? Ali hočete, da
stopim tudi jaz iz jeklenega kolo-
barja, kamor ste me nagnali vi? Povejte: hočete li?«

»Kako?« je jeknila ona.

»S tem, da greste z mano in z
otrokom. Bogat sem. V Italiji sem
ugleden človek po rodu in po ime-
tu. Italija je dežela ljubezni, Italija
je dežela sanj. A če vam ne bi uga-
jala Italija, pojdeva drugam...«

Globoko molčanje Alisino mu je
netilo pogum.

Trepetal je v neizrekljivi nadi.
Prišel je mlado žensko za roko.

»Poslušaj,« je velel v prekipe-
vajoči strasti. »Kamor boš hotela,
tja pojdeva. Saj sva še lahko srečna.
Zmružen sem tolikine ljubezni, da iz-
bršem preteklost iz svoje duše in da
čisto devo, ki si bila nekoč...«

Alisa je molčala še vedno.

Ljubimec, upanja pijan, sluteč,
da se mu ukloni, pa je nadaljeval
s še gorečnejšim glasom:

»Izdala si me; pozabiti hočem!
Skrnila si z drugim svojo telo; tu-
di to bo pozabljeno enkrat! Samo
strasten ljubimec ti bom, ali bolje,
nežen soprog, čigar spoštovanje se
bo enačilo z njegovo ljubeznijo. Dam
ti svoje ime. Moje imetje je tvoje.
Svoje življenje ti izročam v last. Saj
hočeš, kaj ne da? Zaradi tebe, za-
radi mene, zaradi otroka!... Hočeš
li?«

»Ne!« je odgovorila Alisa.

»Ne?« je zarohnel menih.

»Poslušajte Klemen,« je dejala
z resnobo in mirom, ki je izviral ne-
mara le iz preglobokoga obupa.

»Mučite me s ponudbami, ki spada-
jo v kraljestvo neizvedljivih sanj...«

»Zakaj sanj? Zakaj neizvedljivi-
jih? Ali dvomiš o sili moje ljubezni? Ali se bojiš, da strmo glavi lju-
bošumnost nekega dne tebe in mene
v gorje? Poslušaj... Hočeš li pri-
sego? Cuj! Kolnem se ti, da če se
dvigne katerikoli prikazen minulo-
sti v moji duši, se ubijem, preden
pride preko mojih ustnic beseda
očitka.«

»O tvoji ljubezni, Klemen, ne
dvomi, niti ne o moralni moči, ki
jo imaš sam do sebe. Verjamem, da
si zmogel pozabiti!... Toda eden
je izmed naju, ki ne pozabi nikoli...
in ta sem jaz!«

»Kaj hočeš reči?«

»To, da ljubim!« je kričnila v
divjem izbruhu. »Da ljubim tja do
zločina in strahodejstva; da nič na
svetu ne more izruvati te ljubezni
iz moje duše, in da se tisti dan, ko
se poslovim od svojega ljubljence,
poslovim tudi od življenja!... Kle-
men, v odkup za moj zločin zahtevaj
mojo kri; pripravljena sem jo pre-
liti do zadnje kaplje. Najkrutejša mu-
liki sem pripravljena trpeti, da zago-
tovim mir, in srečo malemu zapu-
ščenku... A pozabiti Deodata!«

Zagrohotala se je strašno in
stresla s silo menihove roke.

»Saj on ni moj ljubimec, čuj me
dobro! On ni in ne bo nikoli moj

soprog. Toda jaz sem mu zaročen.

na veke. Če bi se morala strmo-
glaviti na dno pekla, da mu povem
in izpričam svojo ljubezen — strmo-
glavim se! Jaz, zločinska ljubinka,
te odklanjam! Branim se odpotovati
s svojim otrokom, podla mati! Vse,
kar hočeš, Klemen! Toda pozabi
svojo ljubezen — nikoli! Makar če
izve mojo podlost in brezčastnost,
makar če me udari v obraz v svojem
zaničevanju in me zasuje s svojim
sovraštvom — zadovoljna umrem,
samo da bi umrla od njegove roke! In
umrla bi v obupu, ako bi umrla
daleč od njega!...«

Blazen blisk se ji je zasvetil v
očesu.

Poražen, kakor bedast od bolj,
je spoznal Panigarola, da je vse kon-
čano.

Pogledal jo je brez ljubezni in
brez sovrašstva, začuden samo, da jo
vidi tako mirno.

Naposled se mu je izvil iz grla
vzdih, podoben hropenju.

V mašinskih gesti, kakršnih je
bil menda vajen s prižnice, je dvig-
nil roke proti nebu kakor da hoče
prostiti ali klicati Boga za pričo.

Toda Panigarola ni nosil vere
v svojem srcu...

Počasi so se mu povesile roke.
Molče se je potopil v noč, izgnil v
mraku liki prikazen od onostrani
groba. Trenotek nato je zaslišala
Alisa njegov zvonček in glas njegov,
ki je klical v daljavi:

(Dalje.)

Dnevni pregled.

S pomočjo menihov se pridobiva politični vpliv. Česa vsega ne zna politika, posebno mednarodna politika izrabiti. Vsako sredstvo ji je dobro, posebno pa menihi. Potom italijanskih menihov je izgubila Francija na mohamedanskem vzhodu politični vpliv. Kakor je znano je imela Francija protektorat nad katoliški mohamedanskega vzhoda. S protektoratom je združen močan politični vpliv in to je glavno. Prišle so pa vlade Waldeck-Rousseau in Combers, ki so izvedle ločitev cerkve od države. Oфициalna Italija — samo do tega trenutka z Vatikanom v sovražstvu — je spoznala trenotek in začela z mirnejšo taktiko proti cerkvi. Kmalu se je pokazalo zakaj. Papež Pij X. je začel brez šundra nameščati mesto francoskih menihov in duhovnikov na vzhodu — italijanske duhovnike. Med tem je pa francoska vlada z italijansko vlado sklenila pogodbo, po kateri protektorat nad vzhodnimi katoliški prehaja na Italijo povsod tam, kjer bo večina duhovnega personala italijanska. S to pogodbo in s pomočjo Vatikana je bil na Vzhodu vpeljan italijanski protektorat nad katoliški. Samo v Carigradu je Francija od 1905 izgubila 24 največjih cerkva, v Palestini Salezijance, v Smirni in Carigradu franciskane, ravno tako v Tripolisu in v Egiptu, v Siriji karmelitane. Italijani so to znali izrabiti in za menihi poslali učitelje, trgovce, banke in inženirje. Tako sega danes italijanski vpliv do Armenije in arabskega Jemena, kjer se že tudi pripravlja italijanski protektorat.

Rdeča knjiga. Grof Berchtold je delegat, kakor smo že omenili, predložil knjigo dokumentov o avstro-ogrski politiki za časa balkanske krize. Dokumenti so rdeče vezani. Morda je to vse, kar je na tej knjigi zanimivega. Kajti knjiga je drugače silno nepopolna. Ravno najzanimivejši stvari tam ni. Niti besedice o aferi Prochazke, zaradi katerega bi bilo kmalu prišlo do vojne. Ničesar ni v knjigi o armadi, ki se je nahajala ob ruskih mejah. O pismu cesarja carju tudi ničesar ni sploh o vsem. Kar je bilo interesantnega, o tem Berchtold molči.

Neznosna draginja. V Ljubljani je sedaj zavladala neznosna draginja. Je ni stvari, ki bi se ne bila v teh dneh podražila. In kdo trpi vse in najbolj? Ta, ki ima najmanj. Stanovanja so nekateri za 50 procentov podražili. Kje je pa sedaj tisti klerikalec dr. Gregorič, ki je dejal, da bodo to malenkost hišni gospodarji sami plačevali. S tem je dr. Gregorič napravil obljubo in kaj bi bilo, če bi mu stranke začele pošiljati račune podraženi stanovanj, da jih on plača? Ljudje bodo začeli Ljubljano zapuščati, če bodo le mogli, kar jih ostane, se jim da nemške šole in tako bo šlo vse po klerikalni računu in Nemcem v veselje.

Imenitno sredstvo za podražene stanovanj so deželne stanarinske doklade. Imajo namreč namen, da si dežela pomore iz denarne zagate, zraven tega pomagajo pa še, da se i hišni gospodar opomore s tistimi revnimi krajevarci, ki jih za služni uradnik in delavec. Daleč smo prišli. Tiste borne plačice, ki jih dobivajo delavci brez razlike, so itak od »revezjev« gospodarjev stokrat pregodrnjane, sedaj pa plačaj, uboga

para, državi, deželi, občini, hišnim gospodarjem itd. Vidite, klerikalci, kam ste pripeljali revno ljudstvo. Do prepirov, do nevoščljivosti, do nezadovoljstva, ravno nasprotno torej, kakor uči sveta vera. Sram vas bodi in vedite, da ni še konec vseh dni.

Spomenik sv. Janeza Nepomuka v Kranju. Že lansko lešen se je postavil spomenik sv. Janeza Nepomuka v Kranju pred hišo, v kateri se nahaja c. kr. okrajno sodišče. — Ustvaril ga je naš najboljši kipar — umetnik g. Fran Berneker, on je tudi osebnost vodil postavljanje spomenika. Torej spomenik je že več kot pol leta postavljen in čaka le še — odkritja. Čudno, zakaj se nepotrebno zavlčuje z odkritjem? — Javnost že dolgo željno pričakuje odkritja spomenika, ki bo brez dvomno kras mesto Kranja. — Upamo, da se ne bode še nadalje nepotrebno odlašalo z odkritjem, ter domaćinom in tujem, ki prihajajo v Kranj nudilo priliko občudovati umotvor največjega slovenskega umetnika — kiparja g. Frana Bernekerja.

Protizakonite šole v Avstriji! Kje pa? se bo vprašal marsikdo. Ali so zopet svobodnomisleci kršili zakon? Kdo si drzne proti postavi vzdrževati šole? »Slovenski Branik« piše: »Nemške šole v Borovljah so protipostavne. Leta 1870. je izdal koroški deželni šolski svet na okrajni šolski svet zaradi pouka v borovljski šoli sledeči ukaz: »Da se ugotovi, ali želja staršev, obenem pa se tu doseže cilj drž. šol. zakona, je pouk na ondodni šoli tako urediti, da se poučuje prvi dve šolski leti v slovenskem jeziku, drugo leto v drugem oddelku pa se naj začne porabljanje nemščina kot učni jezik.« — Danes pa so vse šole v Borovljah popolnoma nemške. Protipostavne šole so torej v koroškem vilajetu!

Vorlička, Vorlička! Na Češkem je vas z imenom Vorlička (iz besede: oreč). Ker mora pri nas vsaka vas imeti svoje nemške ime, so uradno imenovali to vas: Worlitschka. To pa ni bilo dovolj nemško, ampak je ministrstvo reklo, da se bo poslej kraj imenoval »Adlerdörfel«, čeprav je kraj, kar kaže ime — popolnoma češki. Koliko je takega v naših vilajetih.

Ljudsko šolstvo. Na mesto obolen učiteljice Marije Marinko je imenovana bivša prov. učiteljica v Mengšu Franciška Božič za suplentinjo na ljudski šoli na Vrhniki. — Na mesto obolenega učitelja Edvarda Vidic je imenovana za suplentinjo na enorazrednici v Retečah izprašana učiteljica Marija Kastelic. — Na mesto obolenega učiteljice Hermine Sirnik je imenovana za suplentinjo v Breznici Margareta Lilleg.

Z volaško upravo ni zadovoljen »Slovenec«, ki priobčuje povodom novih ogromnih zahtev za armado uvodnik, v katerem stavlja na volaško upravo nekaj zahtev. Sovenci bi mogli res postaviti več zahtev, upravičeno bi zahtevali, da se v volaških spoštuje narodnost slovenskih vojakov in da se jih ne žali v njihovem narodnem čustvovanju. Tudi se z vojaški splošno slabo postopa, pritožbe v tem oziru niso redke, številni samomori vojakov so pa najboljši dokaz za resničnost te trditve. »Slovenec« ne stavlja nobenih narodnih zahtev, omenja mnogorede slabo ravnanje z vojaški, resnično pa zahteva samo to, da se pošila vojake večkrat k maši in spovedi in obhajilu.

kar takointako vsak vojak sam lahko stori.

Smrtna kosa med ameriški Slovenci. V Clevelandu, O., je umrl Frank Centa. Pokojnik je bil star nekaj nad 30 let, doma iz Roba, vasi Skomelec. — V Clevelandu je umrl John Košir, v stroti 41 let. Pokojnik je bil doma od Straže, fara Prečna, Dolenjsko. Newburghu je umrla 33 let stara Frances Peskar, stanujoča na E. 81, cesti. Pokojnica je bila doma od Krke, Dolenjsko. — V Manistique, Mich., je dne 4 aprila umrla gospa Ana Stefanec, rojena Krševac v vasi Drašiči, fara Metlika na Dolenjskem. Pokojnica je bila 55 let stara.

Slovenec je smrtno ponesrečil v ameriški rudniku. V Buhlu se je smrtno ponesrečil Viljem Kajfež, 30 let star, v Whiteside rudniku. Umrl je grozne smrti. Počila je cev za paro, vsled česar se je sprožil plaz in nesrečnega je zasulo. Truplo so kmalu dobili ven. Viljem Kajfež je doma iz Belokranjske.

V noči od 27. na 28. m. m. so neznanzi zlikovci vlomili v lovsko kočjo g. Luckmanna na Savji. Odnegli so samo nekaj knjig, katere so se pa drugi dan zopet pod neko skalo v bližini našle.

Težka nesreča italijanskega atašea. Dne 30. p. m. je jezdil na sprehod na Dunaju italijanski ataše Boscarelli. V Pratu se je mož ponesrečil. Jezdil je skozi glavni drevo, ko se mu je konj nenadoma splašil in začel dirjati. Pri praterskem viaduktu je konj zagnal jezdeca raz sebe, da je ta priletel v bližnje drevo. Ataše je obležal težko ranjen. Zdravnik rešilnega društva je konstatiral, da si je ataše pretresel možgane in da je dobil znatne poškodbe na desnem stegnu. Ranjenca so prepeljali v sanatorij Löw.

Avtomobilska nesreča. V bližini Stammersdorfa pri Dunaju se je ponesrečil dni avtomobil, v katerem je sedela privatna učiteljica Olga Schmolle. Žena je zadobila smrtno nevarne poškodbe.

Stara morlika. V Rogatici je umorila 60letna posestnica Dapljanin 9letnega sina svojega sosedu Vidrica s tem, da ga je neprenehoma tolkla s kolom. Vzroki zločina je maščevanje. Staro hudo delo so aretirali in jo izročili sodišču.

Zdravnik žrtve svojega poklica. Nemški učenjak in zdravnik dr. Fric Delins je umrl pri eksperimentaciji z »X« žarki. Kakor se poroča, je bil Delins pionir te nove vede in je že z žarki eksperimentiral, predno so bili pojasnjeni njih učinki.

Nesreča v rudokopu. V Ecclesu v zapadni Virginiji se je pripetila te dni velika nesreča. V tamošnjem rudokopu News-River Company je zasulo 203 rudarjev. Štiri mrtve in petdeset živih so prinesli iz jame. Zadnji so vsi težko poškodovani.

Ljubljana.

Shod v Mestnem domu. Včeraj ob 10. uri dopoldne se je vršil shod narodnega delavstva v Mestnem domu. Predsednik Juvan je pozdravil navzoče ter podelil besedo g. prof. Reiserju, ki je zborovalce pozdravil v imenu kluba nar. napred. občinskih svetnikov ter obljubil, da bo občinska politika nar. naprednega kluba obč. svet. vedno upoštevala interese slov. delavstva. Na to je govoril tajnik tržaške nar. del. org. g. Brandner, ki je v ognjevitih besedah očrtal položaj slovenskega

delavstva v Trstu in širom Slovenije ter prepričevalno iz tega položaja izvajal potrebo delavskih organizacij na narodni podlagi, organizacij, ki ni pripomorejo in dosežejo to, da domačemu slovenskemu delavstvu ne bo treba v tujini iskati kruha in se tam v tujini topotljati. Toda naša moč, moč slovenskega naroda samega je premajhna in narodni nasprotniki bi je niti ne upoštevali, ker ti nikdar ne govore o slovenski nevarnosti, pač pa o jugoslovanski nevarnosti. Le v zvezi s Hrvati in Srbi na jugu monarhije kot en narod smo močni. Po daljšem Brandnerjevem govoru je izvajal glavni govornik državni poslanec g. dr. Vlad. Ravnihar o položaju slovenskega naroda po gospodarski in socialni strani. Pokazal je, kako malo zna vodilna politika gospodarski in socialni položaj naroda vpoštevati in kako se giblje le v enostranosti in polovičarstvu mesto, da bi imela pred očmi ves narod z vsimi sloji dela nekaj le za kmetski sloj a še to ne za slej kot tak temveč za strankarske pristaše. In tako nikakega napredovanja in narod roma v trumah v tujino sam mesto, da bi tja pošiljal svoje pridelke. Razumna politika pa mora skrbeti, da se ojači tako kmetski sloj, med katerim naj bi se organiziral izvoz pridelkov; skrbeti bi morala, da dobimo industrijo; domačin-delavec bi se potem izučil doma, da bi mogel vršiti tudi večje del in da bi mu ne bilo potreba v tujih podjetjih na domačih tleh celo življenje hlapčevati. To pridobivanje izobrazbe in zmožnosti ni lahko, truditi se je treba in v organizacijah se vse premaga pripoznati nadarjenosti našega ljudstva. Seveda bi delavstvo v ožjem pomenu besede ne smelo zapisati svojih vrst duševnih delavcev in ti bi se teh vrst ne smeli izogibati. Eden k drugemu v falango, ki ima pripraviti lepšo bodočnost naši zemlji. Za premišljenim in vsebinskem govoru g. dr. Ravniharja je očrtal deželni posl. g. Adolf Ribnikar politični položaj naroda, ki je brez pravic ob meji in v sredini. Po njegovih besedah je predsednik Juvan shod zaključil, po tem, ko so bile sprejete primerne resolucije.

Sokolska slavnost na Osojah. Včeraj popoldne se je vršila veselica Sokola II. (društvo za zgradbo Sokolskega doma II.) na Osojah. Popoldne je občinstvo napolnilo lepe prostore na senčnatem vrtu. Sokol II. je nastopil najprej z redovnimi vajami (okoli 40 Sokolov), in prostim vajami sokolice (24 Sokolice). Vaje so se dovršeno izvajale in so žele burno priznanje. Na to je nastopila ena vrsta telovadcev na drugo druga na bradlji — obe sta dokazali, da ima Sokol II. v svojih vrstah sile, ki bodo lahko z uspehom nastopile na tekmi našega vsesokolskega zleta. Po telovadbi se je razvila vesela zabava, ki je trajala do večera. Lep uspeh našega Sokola. Na zdar!

K pomenčenju ljubljanskih ljudskih šol. »Slovenec« se je končno vendarle oglašil in spregovoril besedo o zahtevi nekaterih svojih pristašev, od katerih sta dva (Jeglič in Serjak) občinska svetnika, da se začne poučevati nemščina že v prvem razredu ljudske šole in da bi se tudi nekateri predmeti poučevali v nemščini. Naj vzamemo to stvar kakor hočemo, to je utkvizacija, t. j. pomenčenje šol, ker kakor hitro se ne bodo poučevali vsi predmeti v enem jeziku, temveč v dveh,

so šole utkvizistične in »Slovenec« naj se nikar ne trudi dokazovati nasprotno, ker pojem utkvizistične šole je pri nas že dovolj pojasnjen. Klerikalna stranka ne sme smešiti naših zahtev po slovenskih šolah na Koroškem in za to je njena dolžnost, da svoje pristaše pouči o njihovih narodnih dolžnostih, oziroma jim dovedati, da je pripadništvo k njihovi stranki, ki pravi da je slovenska, zvezano z gotovimi narodnimi dolžnostmi, ker tako daleč ne sme iti nobena slovenska stranka, da bi imela v svoji sredi v narodnem oziru nezanesljive ljudi in da bi jih celo jemala v zaščito. In da so oni ljudje, ki hočejo utkvizirati ljubljanske ljudske šole čisto navadni nemškutarji, o tem ni nobenega dvoma.

Nesramnosti nemških dijakov. Da so ljubljanski nemški srednješolci veliki nemški nacionalci, to je splošno znano. Proti temu niti nima nihče nič, ker to je naravno in naravnost smešno bi bilo zahtevati od njih narodno mlčanost, kakor je smešna zahteva nemških listov, da bi bili slovenski dijaki v narodnem oziru mlčni. Drugo vprašanje je, seveda ako je taktiko od nemških srednješolcev, da po Ljubljani izvajajo Slovence. Lahko bi se vedli bolj dostojno in ne nosili svojega nemškega nacionalizma na slovenske ljubljanske ulice. Pa nim niti to še ni dosti, temveč nosijo na ulice tudi svoj moralno izpriženost, ki je »hiperkulturne« nemški mladini lastna. Ti nemški fantiči vganjajo posebno pod Rožnikom že take reči, na katere Slovenci v svoji nekulturnosti nismo navajeni. Sicer stanuje pod Rožnikom zelo veliko Nemcev, ki so dovolj »kulturni«, da se radi obnašanja svoje »jeunesse dorée« ne škandalizirajo, ker so na to navajeni, ampak tam stanuje tudi več Slovencev, ki ne morejo trpeti, da bi nadebudna nemška srednješolska mladina na ves glas prepevala pod Rožnikom pesmi, kakršnih Slovenci sploh nimamo, ker nismo še tako visoko »kulturni«, da bi delali take verze, kot so jih včeraj prepevali pod Rožnikom nemški dijaki in tudi ko bi imeli Slovenci take pesmi, bi se gotovo ženral prepevati jih javno tudi najbolj izprižen človek. Policija se seveda, za vse to ne zmeni in občinstvo bo primorano samo poučiti nemške dijakke, da Ljubljana še ni kkaa nemška javna hiša. Dobro bi bilo, ko bi na to opozorili nemške dijakke tudi ravnatelji njihovih zavodov, ako morda tudi sami ne mislijo, da so Nemci Ljubljano že tako »kulturni«, da bomo Slovenci mirno prenašali te »hiperkulturne« izbruhe nemških dijakov.

Odborova seja »Matice Slovenske« bo v ponedeljek, dne 4. maja 1914, ob šestih uri zvečer. Dnevni red: 1. Poročilo predsedništva. 2. Potrditev zapisnika. 3. Iz Gospodarskega oddelka. 4. Iz Književnega oddelka: a) ocena rokopisov, b) publikacije za 1914 po vsebini in opremlj. 5. Tajnikovo poročilo. 6. Slučajnosti.

Simon Gregorčičeva javna ljudska knjižnica. Wolfova ulica 10 I. Knjižnica ima zopet prijetno dolžnost se najiskrenejše zahvaliti za krasen knjižni dar gospodu Schulcu, trg. ravnatelju, s katerim je že vdružil iznenadil knjižnico. Naj bi našel mnogo posnemačev.

Javna knjižnica »Gospodarskega in izobraževalnega društva za dvorski okraj.« Pred igrščem 3, je izposodila meseca aprila 2663

GUY DE MAUPASSANT:

Plačana žena.

Preložil S. V.

Velik ogenj je plapolal na kamlinu. Na japonski muzici sta stali dve skodelici za čaj, poleg njih pa posodici za sladkor in steklenica ruma.

Grof Sallure je vrgel klobuk, površnik in rokavice na bližnji stol; njegova žena pa si je, odločivši plesn toaleto, poravljala tačas lase. Sama pri sebi se je sladko smehljala in si s svojimi nežnimi prsti ravnila lase. Nato se je obrnila proti svojemu soprogu, ki jo je že nekaj časa ogledoval in videlo se mu je, da ji ima nekaj povedati.

»Ali ste imeli dovolj častilcev, madame?« jo slednjič vpraša.

»Menim, da!« je odgovorila in ga pogledala s triumfalnim pogledom.

»Resnično, skoro bi se moral smejati — jaz namreč.«

»Kaki sceni? Ali mi hočete kaj očitati?«

»Ne, draga moja; toda gospod Buvel se je neprenehoma zabaval z vami na nedostojen način. Ako bi... ako bi imel kaj pravice, bi se jezil.«

»Govoriva odkritosrečno, dragi prijatelj! Danes mislite in govorite popolnoma drugače, nego pred enim letom. Ko sem takrat izvedela, da imate metreso, pomislite, metreso, ki jo ljubite, vam je bilo vse eno. ko-

liko častilcev imam. Takrat sem govorila, kakor vi danes; a po pravici: »Dragi moj, vi se pečate z gospo de Servy in me pripravljate v žalost in sramoto. Kaj ste mi takrat odgovorili? Ali se še spominjate? Da, rekli ste mi, da sem popolnoma prosta in neodvisna ter da je zakon pri pametnih ljudeh le družabna, nikakor pa moralna vez. Ali je to res? Dejali ste dalje, da vam je najslabša metresa desetkrat ljubša, bolj zapejliva in mikavna in bolj ženska, nego jaz. Da, rekli ste: »Boli ženska!« Vse to sem razumela, čeravno je bilo povedano z ljubeznjivostjo in na način dobro vzgojenih mož, spremljano s pokloni.«

Takrat sva sklenila, da sicer živiva skupno v hiši, a drugače kakor se kateremu ljubbi. Nekako od strani ste tudi namignili, da si lahko preskrbim ljubimcev, ako se mi zljubi, le da ostane tajno. Na dolgo in široko ste mi razlagali o spretnosti žen v takih stvareh; kako znajo to prikrivati celo možem itd.

O, jaz sem razumela, dragi moj, popolnoma razumela. Takrat ste ljubili, zelo ljubili, gospo de Servy; moj opravičeni delež do vaše ljubezni vam je bil neljub. Jaz pa sem sprejela vaše predloge in od tedaj sva živela ločeno. Hodila sva sicer skupno v gledališče in v družbo, a se nista skupno vračala. Sedaj pa že mesec ali dva kažete, kakor da bi bili ljubosumni. Kaj naj to pomeni?

»Jaz nikakor nisem ljubosumen, a ne vidim vas rad kompromitirati. Vi ste mlada, živahna in za ljubavne spletke popolnoma pripravna in...«

»Oprostite, če že govoriva o ljubavnih spletkah, naj naju nekoliko primerjam...«

»Ne šalite se, prosim. Jaz vam govorim kot odkritosrčen prijatelj. Vendar pretiravate, kar ste hoteli reči.«

»Absolutno ne. Vi ste mi povedali in razložili vaše razmere in to mi daje pravico, da delam kakor vi. Toda jaz nisem...«

»Permettez vous...«

»Pustite mi vsaj izgovoriti. Toda jaz nisem tako delala. Jaz nimam ljubimcev in jih nisem imela... do sedaj. Jaz sem ga čakala... iskala toda nisem ga pričakala... nisem ga našla. Rabila sem poštenega, zdravega, močnega in... boljšega, nego ste vi. To je vsekakor nekaj poklon za vas, a se delate, kakor da bi tega ne zapazili.«

»Te žale niso na mestu, draga moja!«

»Toda jaz se niti najmanj ne šalim. Nekega lepega dne, ko se mi ne bo več poljubilo biti to, kar sem, lahko storite, kar hočete; toda vedite, takrat bodele že brez dvoma »cocu« (mož, ki ima nezvesto ženo).«

»Ah, kako more priti iz vaših nežnih, malih ustic, taka beseda.«

»Taka beseda!... Ko je pripo-

vedovala gospa de Gers, češ, da gospod de Servy izgleda kot »cocu« — takrat ste se kakor brez uma smejali.«

»Mar mislite, da je tudi pri vas vse smešno, kar je pri gospe de Gers.«

»Nikakor ne. Vendar, vam se zdi beseda »cocu« zelo smešna, če velja gospodu de Servy, ne dopade pa se vam, če velja vam. Sicer pa sem izgovorila to besedo, da bi videla, ali bi bili sposobni.«

»Sposobni?... Česa?«

»Se vprašate? Ali ne veste, o čem sem vam ravno govorila?«

»Danes se pa resnično nespodobno vedete. Se nikdar nisem videl tako.«

»Aha! Danes se vam zdi drugačna. Vedite, to je vaša krivda!«

»Stopite bližje, da se natančno pogovoriva. — Prosim in rotim vas, da si ne pustite več tako zabavati od gospoda Buvela, kakor danes.«

»Vi ste ljubosumni, ljubosumni, dragi moj!«

»Nikakor ne. Le toliko želim, da me javno ne smešite. In če bom videl še enkrat, da vam bo gospod Buvel šepetal čez ramo, ga primem za... ušesa.«

»Ali ste mogoče zaljubljeni vame?«

»Da; celo v ženske, ki so manj privlačne in mikavne, nego vi.«

»Kako daleč ste že prišli! Toda jaz niti najmanj nisem v vasi!«

Grof de Sallure je vstal in šel okolu mize. Ko je šel mimo nje, je na mah postal in jo vroče poljubil na vrat. Ona pa se je hitro obrnila in dejala:

»Nikakih šal več! Midva sva ločena in kaj takega se ne sme več zgoditi!«

»Ne razburjajte se! Že nekaj časa sem, se mi zdite, da bi zadoštovali...«

»Torej sem zmogala! Tudi vi menite, da sem...«

»Da resnično, izprevidel sem, da bi mi zadostovali, saj imate prsa in.«

»Ali ste morebiti še tešč?«

»Prosim, kaj?«

»Ali ste še tešč?«

»Kako menite to?«

»No vendar; če je kdo tešč, je lačen in rad vžija stvari, ki jih sicer ne bi vzel. Jaz sem vendar sicer zaničevana... ki pa bi jo danes celo z užitek in slastjo...«

»O, kdo vas pa je naučil tako govoriti?«

»Vi! Odkar ste se začeli pečati z gospo de Servy, ste imeli že štiri metrese, koketke ali umetnice, kakor je že ravno nanoslo. Kako naj bi si sicer mogla razložiti današnje vaše vedenje?«

»Odkrito vam povem, da sem zopet zaljubljen v vas!«

»Glejte, glejte, torej hočete zopet... začeti...?«

»Uganili ste!«

»Danes zvečer!«

in jng, v prvih štirih letošnjih mese-
cih torej skupaj 11.688 knjig. —
Knjižnica posluje ob sredah in pet-
kih od 6. do 8. zvečer in ob nedeljah
in praznikih od 10. do 12. dopoldne.

— Razglas. Na podlagi § 7 ces.
nar. z dne 20. aprila 1854, drž. zak.
št. 96, prepoveduje c. kr. policijsko
ravnateljstvo ježo in vožnjo z vsako-
vrstnimi vozili po Kolizejski ulici v
smeri Anton Knezove ulice proti Du-
najske cesti. Prestopki se bodo
kaznovali po § 11 navedene naredbe
z denarno globo od 2 do 200 K, ozi-
roma z zaporom od 6 ur do 14 dni.
Ljubljana, dne 1. maja 1914. C. kr.
policijsko ravnateljstvo. Klični I. r.

— Prostovoljno gasilno društvo
v Mostah naznanja slavnemu občin-
stvu, kakor tudi slav. gasilskim dru-
štvom, da ima za slavnostno vese-
lico, katere se bo vršila dne 10. maja
v Mostah, zelo bogat spored, med
katerim se zelo odlikuje srečolov z
nadvse prekrasnim dobroti. Poset iz
raznih daljnih krajev nam je popol-
noma zagotovljen; zato je danes
opozarjamo slavno občinstvo iz Ljub-
ljane in okolice, da nas bode dne
10. maja v polnem številu obiskalo,
ter s tem z gmotnimi doneski podprlo
vsem priljubljeno naše dobrodelno
gasilno društvo. Jamčimo vsakemu,
da bo po zelo nizkih cenah vpludno
in točno postrežen. Vsak se bo lahko
neprisiljeno zabaval ter se pri po-
vratku v mraku z veseljem vračal,
zavedajoč se, da je gasilno društvo
iz Most izborno rešilo svojo težko
nalogo. Zatorej naj se vsak odloči za
10. maj in poseti gasilsko veselico v
Mostah, kar mu ne bo nikdar žal. —
Na pomoč!

— Letošnji občni zbor šentpeter-
ske moške in ženske podružnice
družbe sv. Cirila in Metoda se vrši
v prostorih gostilne gosp. Kozaka na
Poljanski cesti št. 21 dne 9. majnika
ob osmih zvečer z občajnimi spore-
dom. Člani in članice ter ostalo
slavno občinstvo, katero se zanima
za našo prekrasno družbo, se vabi k
obilni udeležbi.

— Mestna hranilnica ljubljanska.
V mesecu aprilu je 1631 strank vlo-
žilo 1.025.162 K 17 vin. in 1584 strank
dvignilo 707.631 K 77 vin., stanje
vlog je 43.973.038 K 33 vin.

— Škropljenje in pomatanje ulic
se vrši v Ljubljani na prav nema-
ren način: Ulice se pomatajo takrat,
ko je največ ljudi na ulici, ko gredo
ptoci v šolo ali iz šole in ljudje na
trg, škropi se pa večina popoldan,
ko je največji prah. To je dokaz, da
ni pri delavcih nobenega strokovne-
ga vodstva in nobenega nadzornika,
ki bi kaj — mislil! Pojdite se vendar
v druga mesta kaj naučit: Drugod
se pometa jutraj pred 7. uro, škropi
pa predpoldne ob 9. ali 10.; po škrop-
ljenju pa se blato ostrže in zvozi
zroč. Seveda, za red bi se moral bri-
gati tudi kak ležer in stavbnege
uradnik kakor je to v vseh večjih me-
stih urejeno! — Eden v imenu več
opazovalcev.

— Zadruga čevljarjev naznanja,
da se vrši pomagalška preizkušnja
v torek dne 12. maja. Vsi pomožni
delavci, ki se hočejo podvržiti pom-
galški preizkušnji, naj se zglase pri
zadružnem načelniku g. Franc Kuk-

manu, Gajeva ulica št. 2. S prigrasom
je treba predložiti šolska spričevala,
učno pismo in takso 6 K. Načelnik
določi, kje bo vsak posameznik iz-
vršil preizkusno delo. Zglasiti se je
treba do nedelje 10. t. m.

— Društvo slov. trgovskih so-
trudnikov priredi v nedeljo dne
10. t. m. majnikov izlet čez Orle na
Laverco. Prosimo gg. člane, da se
istega polnočestveno udeležijo in agitir-
ajo tudi med znanci in prijatelji za
obilno udeležbo. Odbor.

Umrli so v Ljubljani: Anton Za-
plotnik, delavec-hiralec, 80 let. —
Apolonija Flere, delavka, 75 let. —
Josip Nakrst, ubožec, 53 let. — Ma-
rija Hönigman, kajzarjeva žena,
63 let.

— Pogreb Ivana Medena. V so-
boto popoldne se je vršil pogreb Iv.
Medena. Priljubljenega narodnega
pevca, ki je imel povsod mnogo pri-
jateljev, je spremlila na pokopališče
velika množica njegovih znancev.
Pevsko društvo »Slavec« ga je spre-
milo s pesmijo in zastavo do groba.
Pogreb je pričel, da znano ceniti za-
sluge naših pevcev za našo narodno
stvar. Med slovenskimi pevci se bo
še dolgo ohranil njegov spomin.

— Veselica v Tivoli. Narodno
delavstvo je priredilo včeraj popold-
ne veselico v hotelu Tivoli. Vese-
lica je privabila proti večeru mnogo
občinstva, ki se je dobro zabavalo.
Sledil je ples in prosta zabava do
pozne noči.

— Lep dan je bil včeraj. V dveh
dneh se je izlilo in včeraj je bil dan
po božji volji. Ljudje so hoteli na iz-
lete na vse strani. Tudi naši Sokoli
so imeli na svojih izletih tepo vreme.
Da bi imeli letos še mnogo takih ne-
delj.

— Zaspana ljubljana. Včeraj je
bil shod v »Mestnem domu«. Mislili
smo, da se bo Ljubljana zavedla svo-
je dolžnosti, ako ne do ljubljanskega
slov. delavstva, pa vsaj do onega
pred par dnevi na dan 1. maja ob-
hajalo prvi maj med napadi laške fa-
kinaže v Trstu. Mislili smo, da bo
Ljubljana protestirala. Toda, kaj
Ljubljano to briga. Ljubljana je
»noble« in se sploh ne meni za to, kaj
se godi, drugod. Saj se niti zase ne
briga.

— Željino je čakalo včeraj slo-
vensko občinstvo v »Zvezdi« na
koncert. Zaman. Občinstvo je pre-
zroč, da je »Dan« poročal, da je šla
godba 27. polka igrati v Maribor na
nemški »Blumentag«. Zato je bila
včeraj tem večja promenade pod Ti-
voli.

— Srčne komedije se imenuje
karakterna slika, katero igraja mo-
stersko gospodična Leopoldina Kon-
stantin in g. Rutalfy z nemškega
gledališča v Berlinu, in ker obdeluje
tudi dejanje krassen konflikt je igra
jako zanimiva. Slika igra s človeški-
mi srci in z vsem po vrvenji krvi
povzročenih človeških ljubezenskih
slabosti. To krasno dramo predvaja
kinematograf »Ideal« od jutri torka
naprej. Danes zadnji dan senzacijske
drame »Katastrofa« in veseloigre
»nje visokost«.

— Atlantis to velikansko flim-
sko delo, katero so od sobote naprej
v Bachmaierjevem Grand-Elektro-
Bioskopu z najlepšim uspehom pred-
vaja ponavlja se le še danes in jutri.
V sredo nov krasen spored.

Spomin na kmečko ustajo na Goriškem.

Letos je minilo 200 let, odkar so
se dvignili goriški kmetje proti svo-
jim krutim gospodarjem-grajščakom
in so si z orožjem v rokpi iskali svo-
jih pravic. Kmetje so s početka zma-
govali nad gradovi — potem pa jih
je zmagała — vojaška sila. Sledila
je kruta kazen, mnogo kmetov je pri-
šlo v grajske ječe — štiri voditelje
pa so obglavili in razčvetili. O tem
je prinesla »Soča« zanimiv popis. Iz
kmečke vstaje na Goriškem se vidi,
kako se je goriški kmet zavedal svo-
je sile in je znal nastopiti za svoje
pravice. Iz teh časov sem je ostala
znana, čeprav ne v svetovni zgodo-
vini, tudi Tomaževica. Zgodilo se je
to ob priliki usodne noči, ko so kmet-
je iz Tomaževice, Volčjega grada in
Malega dola skupno odkorakali k
grofu v Stanjel, da mu spet enkrat
otipljejo oblasti, ter tako izsilijo svoje
pravice in svobodo.

Na čelu te, z vilami, grabljami
in sekirami oborožene čete, stopal je
sam župan iz Tomaževice, Martin
Ščuka. Glavni bojovník poleg njega
so bili Andrej Mržek, podžupan ter
najmočnejši iz celega akraja, pod
imenom »Malodolec« in Blaž Krasna,
iz Malega dola. Napad na grad je bil
določen za polnoč. Četa je ob dolo-
čeni uri obstala na določenem kraju.
Na povelje župana, Ščuke, je Goljat
— Krasna razbil z železjem obita
vrata. Nato je udrla četa v grad. V
vratu je bila tema. Grof pa, sluteč
nevarnost, jo je pobrisal, ter prepu-
stil usodo gradu in oseb svojemu
oskrbniku, Švari.

V gradu je bilo na kratko uniče-
no vse. Seveda se je ob tej prilož-
nosti praznilo iz bučev in toliki meri,
da se je cel boj izpremenil v vese-
lo in pojedino. Pri tem se je pela
ta-le pesem:

V starem mestu v Stanjeli,
tam Švaro smo ušli.
Švara ni hotel denarja štet,
mi pa smo hoteli vinca imet.
Vince smo mu spili
in buče v dol zvalili.
Na, Švara, tvoj buč,
ker nam si dal od hrama ključ.
Sirek smo mu znesli von,
to imel, Švara, je za lon!
Tako so peli in pozabili na resni
položaj, nekateri so obležali — pijani.
V teku tega časa pa prišla je
vojaška pomoč iz Gorice.
Ta je ušla, kar ji je v roke pri-
šlo, ter obsodila može na kazen z
— batinami. V krogu ujetih je bil
tudi sam župan Martin Ščuka. Ka-
kor vsi drugi »puntarji«, tako je tudi
župan sprejel precejšnje število gor-
kih udarcev.

Andrej Mržek in pa »Malodolec«
Martin Krasna sta bila srečnejša. Od-
nesla sta kožo nedotaknjeno in zdra-
vo, pri vsem tem, da sta bila povsod
prva.

Tako je po tem uporu Tomaže-
vica postala slavna in ostala znana
do današnjih dni.

Tem ljubši nam je pa spomin,
ker vemo, da ni več dosti županov,
ki bi na čelu svoje občine stopili prvi
v odločilni boj za pravice svojih ob-
čanov, po zgledu Martina Ščuke.
Danes se vsak bojuje le za sebe in
v svojo korist. Zato nam je spomin
na župana iz Tomaževice tem lepši.

Mehikanec.

Pravo, prvotno maso mehikan-
skega naroda tvorijo Indijanci, ki so
bili pred pet sto leti vladarji Me-
hike, ki pa so sedaj nje sužnji. Indi-
jancev je pet petin do polovice (kve-
čemu) prebivalstva Mehike, ki šteje
trinajst do štirinajst milijonov. Indi-
janec je bil poljedelec, ko je Cortez
vodil svoje boje v deželi Aztekov,
in poljedelec je še sedaj. In to je bila
njegova sreča; ako ne bi bil polje-
delec, bi ga gospodstvo tulcev že
davno vrglo proč in ga izžvelo, ka-
kor se je to zgodilo v Severni Ame-
riki. Indijanski rod, ki je v deželi,
sestoji približno iz sto petdesetih raz-
ličnih vrst (ne plemen!) ki se med
seboj zelo razlikujejo, tako v šegah
kakor tudi v jeziku. Vendar se pov-
sod vračajo rudimentalne lastnosti
teh vrst v prvotnost; to velja za je-
zik, šege in navade omenjenih vrst.
Bleščeči zobje in velike, svetlikajo-
če se oči so posebnost in lepota Indi-
jancev v Mehiki. Najboljši dar, ki ga
je narava dala mehikanskemu Indi-
jancu, je nezlomljiva trdnost, ki ga
vkljub nezadovoljivi in slabi klimi
napravi zmognega za delo in za
vztrajnost v delu. Mehikanski Indi-
janec doseže visoko starost; dobro-
voljen je in zadovoljen sam s seboj.
Edina nesreča zanj je alkohol. »Fie-
stas« se imenuje slavnostni dnevi
mehikanskih Indijancev. In pri teh
»Fiestas« se zelo pije neko silno opoj-
no, kakor mleko belo žganje iz agav.
Imenujejo ga »Pulque«. In tega žga-
nja se Mehikanec napije, da ne more
niti stati na nogah.

Celo verjetno je, da današnji
mehikanski Indijanci izhajajo iz podre-
jenih vrst stare mehikanske države.
Kasta plemenitašev Aztekov je iz-
umrla. Samo njih daljni potomci pri-
znajajo Špance za istorodne, in iz
mešanice Špancev in azteških žena
so izšli Mestizi, ki tvorijo največ
mehikanskega prebivalstva. Mestizov
je kakih štirinštirideset odstotkov.
Mehikanski Mestiz je ljubezniv,
taktan, živahen človek.

Plemenitaško kasto tvorijo v se-
dajšnji mehikanski državi Kreoli, ki
jih je kakih dvajset odstotkov ce-
lega prebivalstva. Kreoli so večino-
ma dobri ljudje, ki dajo veliko na
blesk in lišp. Kreol hoče igrati vedno
in vedno kavalirja in zato je velik
sovražnik resnega dela. Na svojem
konju, z okrašenim nakitom, s klobu-
kom na visokem čelu, v kratkem ja-
halnem suknjiču in ozkih hlačah ter
velike, srednjeveške škornje na no-
gah se počuti mehikanski Kreol za
prvega vladarja v deželi. Gospod in
strog zapovedovalec je Kreol tudi
v hiši ne trpi nobenega ženskega
gospodarstva vključno lepoti in kre-
posti svoje gospe. Po udobnem vzorcu
starih Mavrov pravi Kreol ne spo-
štuje bogve kako zakonske zvestobe
in tudi šege in navade v deželi ne
zahtevajo tega od njega.

Tako je torej med Mehiko in
Združenimi državami velika razli-
ka. Tam vlada žena, tu se razvija
starošpansko življenje, ki zelo spo-
minja na šege in življenje v haremih.
Tam demokratizem — tu aristokra-
tizem; tam neumorno delo, tu brez-
skrbno življenje, polno romantičnih
prigodb. In ker Mehikanec zelo do-
bro ve, da ga v kreposti in moči
njegov sosed prekaša, ga sovraži z
vsem svojim iskrenim sovraštvom,
ki ga premore strastna španska kri
in nezaupljiva, divja indijanska duša.

Trst.

Napadalne organizacije pri Ita-
lijanih. Kakor so čitatelji »Dneva« že
informirani, so ustanovili Italijani
pred kratkim neko »Societa Econo-
mica Nazionale«, ki ima namen skr-
beti za napadanje o prilikah sloven-
skih manifestacij, javno seve tega
povedo nikomur, pač pa spozna to la-
hko vsakdo, ki opazuje te tiče ob
raznih proslavah. Italijani so za napa-
de izvrstno organizirani. Imajo špi-
jone, ki jih obvestijo v vsakem ko-
raku in klicu Slovencev. Tudi v pe-
tek je bilo vse polno takih ljudi na
delu, sreča je le, da je policija vzdr-
ževala red, sicer bi jih morali itali-
jski brati zopet enkrat nesti. — Sum-
ljive tolpe takih napadalcev se klatijo
po mestu najraje zvečer in — seveda
— je njih pot določena le po ulicah
v katerih ni tolike policijske moči,
da bi mogla napadance braniti. Poli-
ciji priporočamo zato primerno pa-
zno.

Poparjeni. Italijani, kdo bi pa ho-
tel biti, če ne oni! Sobotni »Piccolo«
žalostno zdihuje, da je N. D. O. iz-
rabila priliko, da proslavi slovenski
dan in ne delavskega praznika. Žalo-
stni so okoli »Piccola« in orvilo re-

signirano: Pa le ni slovenski Trst —
in povdarjajo, večina prebivalstva je
italijanskega mišljenja! (Pokolenja ne
ker vedo, da jo v tej »večini« tudi
nešteto uskokov!) Mi pa vemo, da
tiči za takimi besedami je indirektno
priznanje in smo »Piccolove« žalosti
veseli.

Niti letaki niso pomagali. Dan
pred manifestacijo so izdali Italijani
ni »cittadine« poziv naj pridejo
pred Chiozzo. Nekaj jih je temu po-
zivu tudi sledilo, pametnejši pa so
vendarle ostali doma. To je njihove
brate silno potrla. Jezijo se, da se
niso mogli spoprijeti s Slovenci, ki
bi Italijane prav temeljito poučili kaj
pomenja prvi majnik v Trstu, kratko:
Italijani so hoteli imeti pretep, kate-
rega je pa zabilila policija. Tisti
kričarji pred Chiozzo bi radi nepre-
nehoma izživali, in samo policiji se
morajo zahvaliti, da so odnesli v pe-
tek povečini cele glave in nesključne
hrbte.

»Abasso i ščavi!« Po desetih se je
zbirala v petek jutraj slov. množica
delavstva pred Nar. domom in se
pripravljala na obhod. Naši ljudje so
pokrili ves prostor do kinematografa
»Edison«. Tam blizu je stal neki ita-
lijanski razgrajatelj in neprenehoma
tullil »Abasso, abasso, abasso i šča-
vi!« Pa ni imel sreče: blizu njega
stojeci policijski komisar ga je nekaj
časa poslušal nato pa ga je prijel za
ovratnik in ga izročil policajem, re-
koč: »Tu — zdaj si tudi sam ščavo!«
In je šel z redarjem na komisarjat.
Razume se, da brez navdušenja.

Dajset na enega, ali italijanska
korajža in slovenski strah. Bilo je
v petek okoli pol dvanajstih blizu
gledišča Goldoni. Slovenski manife-
stanci so se ob tej uri vračali domov.
Tako je šla tudi skupina Slovencev
po ulici Carducci in hotela zaviti po
stranski ulici na Beriero. Med najlep-
šim razpoloženjem pa skoči tedaj
izza nekega oglja tolpa italijanskih
pobalov in se spravi na enega iz-
med Slovencev. Toda jo! Mož je bil
velik, imel je dolge roke, začel Itali-
janom navijati ušesa in lomiti v ne-
prijaznosti mu ponudene dežnike in
palice. Ko je drhal spoznala sloven-
skega Krpana, se je njegove moči
ustrasila in se pričela polagoma umi-
kati. Za slovo je spočil eden izmed
pobalovov tudi štiri strela. V tem hipu
pa je opozoril nase policijo. Bliznji
redar je takoj hitel proti smeri, iz
katerih je slišal pike iz samokresa.
O groza in strah! Pobaline je pričel
lomiti takšen trepet, da se niso mo-
gli niti zgeniti z mesta. Naposled jo
je vendarle eden pogruntal in
zbežal v vežo bližnje hiše. Da ne
bi bil tega nikoli storil! »Prijatelji« so
mu seveda zvesto sledili in hoteli po
stopnicah — stanovanja na so bila za-
prta. Izhoda hiša nima. Kaj torej sto-
rila? Mar čakati policaja? In v tej za-
dregi je res prišel redar v hišo ter
vodil junake drugega za drugim iz
veže. Vse je kričalo: »Pustite me,
pustite me, saj nisem napravil nič.«
Toda policaj ni imel usmiljenega sr-
ca in peljal nedolžne Italijane na pri-
stojno mesto, kjer so bili zaslišani!
Poidejo tudi na ričet.

Samomor. V noči od petka na
soboto je bil klican zdravnik z rešil-
ne postaje v ulico Acquedotto št. 32
in našel tam ženo, ki je izpila v od-
sotnosti domačih nekoliko zenikalne
kisline. Zdravnik je takoj odredil pre-
voz v bolnico, kjer je žena, po imenu
Luzzatto, kmalu izdihnila. Vzrok sa-
momora ni znan.

Da malniško proslavo primerno
počaste, so Italijani zbirali v kavarni
Minerva eno šipo. Seveda takrat, ko
je bila policija daleč.

Da ne bo nesporazumljeni, pojas-
njujemo, da niso Italijani napadli
Slovencev pred kavarno »Stella Po-
lare« s kamenjem, ampak jim samo
hotel zagraditi pot. Naši ljudje so
ravnodušno pomatili stoliče in mize
v kanal. Kamenje pa je priletelo izza
neke staromestne ulice nasproti bor-
zni palači.

Ekspert cvetic v tujemstvo.
Italijanski cvetličarji imajo dobro or-
ganiziran eksport cvetic v tujem-
stvo, zlasti v večja severoevropska
mesta, n. pr. v Berlin, Varšavo, Pe-
terburg in Moskvo. Kolikor je nam
znano, se doslej avstrijski konzulat
še niso temeljito bavili z vprašanjem
eksperta cvetic iz avstrijske Rivije-
re v omenjena mesta. Pred nedavnim
časom so že skušali nekateri goriški
cvetličarji z eksportom cvetic v ru-
ska mesta, a so jim ruske oblasti de-
lale take sitnosti, da so opustili sicer
v jedru zdravo in dobro idejo. Za in-
terese slovenskih cvetličarjev pa bi
se morala predvsem zavzeti sloven-
ska javnost in tudi avstrijski konzul-
lati naj bi storili svojo dolžnost, da

»Ah! Zena!«
»Le ne prehitro, dragi moj! Ni-
sva več, kar sva bila. Sem sicer va-
ša žena... toda svobodna žena.
Ravno sem se hotela drugje anga-
žirati, toda med tem ste spremenili
vi svoje postopanje. Jaz vam bodem
pod istimi cenami.«
»Jaz vas ne razumem.«
»Vam bodem že razložila. Ali
sem ravno tako dobra, kakor me-
tresse?«
»Stokrat boljša!«
»Boljša, kakor najboljša?«
»Stokrat!«
»Dobro; koliko vas je veljala
mesečno najboljša?«
»Se ne spominjam več dobro.«
»To morate vendar vedeti! Re-
čimo pet do šest tisoč mesečno.
Dobro, dajte meni šest tisoč in za
mesec sem vaša. Vsako noč, to se
razume!«
»Vi ste prišli ob pamet!«
»Vi enako, lahko noč!« — —
Odšla je v svojo sobo, po kateri
se je širil blagodejen vonj dišav.
Mož je odšel istotako za njo in
dejal:
»O, kako diši tu!«
»O, saj je vedno tako. Rabim
hamreč vedno »Plan d'Espagne.«
»Ah, resnično, tako lepo diši.«
»Že mogoče. Toda prosim, od-
stranite se, da grem lahko spat.«
»Kaj vendar mislite?«
»Prosim, odstranite se!«
Grof pa je vstopil popolnoma v

njeno sobo in se vsedel na bližnji
stol.
»A tako mislite! To bo še slab-
še za vas!« je dejala.
Slekla si je jopič, pri tem sta se
pokazali snežnobeli rami, stopila je
pred ogledalo, da bi si poravnala la-
se. Tedaj pa se je med množico čipk
pokazalo nekaj rožnatega in okrog-
ličastega. Grof je hitro skočil po
koncu in se ji približal. Ona pa je
dejala:
»Ne bližajte se, sicer...«
On jo je prijel okoli pasu in sku-
šal poljubiti. Tedaj se mu je ona iz-
vila in prišla kozarec vode ter mu
jo brizgnila v obraz, na kar se je on
hitro umaknil ter dejal:
»Neumnost!«
»Mogoče... toda, saj poznate
moje pogoje. Dajte pettisoč in...«
»Saj vendar nisem brez uma!«
»Zakaj?«
»Se vprašate? Mož naj bi plačal
svoji ženi, da bi ležal eno noč pri
njej in...«
»Ah, kako govorite!«
»Že mogoče. Pa vendar mora
biti neumen, kdor plačuje svoji za-
koniti ženi...«
»Se bolj neumen je pa, kdor pla-
čuje metresam, če ima zakonito
ženo.«
»Tudi mogoče; toda jaz se ne
pustim smešiti.«
Grofica je legla na divan in si
slekla nogavice, ki so se je tesno

oprijemale in je položila svoji nogi
na tepih.
On se ji je približal in ji dejal:
»Kako neumna zahteva!«
»Katera?«
»Da zahtevate pet tisoč frankov
od mene.«
»Gola resnica! Midva sva loče-
na, ali ne? A vendar bi me radi...
Poročite me ne morete, ker sva že;
torej vam ne preostane drugega, da
me plačate, kakor... Pomislite! Ta
denar ostane vendar pri hiši. Ali ni
to boljše, kakor da bi ga kaka druga
imela. Sicer pa: ali more biti za mo-
žja kaj bolj interesantnega, kakor da
plačujete ženi...? Pri prosti ljubezni
se ceni samo to, kar je drago. Vi bo-
dete plačevali in midva se...«
Dvignila se je popolnoma sle-
čena in šla v stransko sobo.
»Odstranite se, gospod, sicer
pozvonim!«
Grof je bil resnično v zadregi.
Nekaj se je pomišljal, nato pa je vzel
denarnico in jo vrgel pred njo, ter
dejel:
»Na, tu imaš! Olej pa, da se mi
na to ne navadiš.«
Ona je pobrala denar, se mu na-
smejala, in rekla:
»Pet tisoč vsak mesec, moj dra-
gi, ali vas pa pošljem nazaj k me-
tressam. Sicer pa menim, da bode-
te kaj pridljali, ker bodele gotovo za-
dovoljni z menoj.«

Samo štiri dni.

Soboto 2. Predstave vsak dan ob pol 5., pol 7.,
Nedeljo 3. pol 9. — V nedeljo pol 11.,
Ponedeljek 4. pol 3., pol 5., pol 7. in pol 9.
Torek 5.

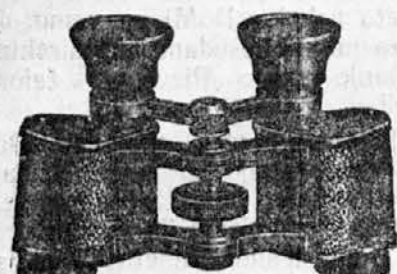
ATLANTIS.

Svetovna senzacija.

Predstava traja dve uri.

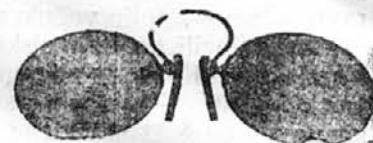
Zvišane cene 1 K 50 v., 1 K 20 v., 90 vin., 50 vin.

„Resničen potop oceanskega parnika“. Po romanu Gerhard Hauptmanna. Bachmayer Elektro-Bioskop.

K. JURMAN OPTIK IN ŠPECIALIST LJUBLJANA Šelenburgova ulica

Optični zavod z električnim obratom. — Aparati, poljska kukala, daljnogledi.
Za prvovrstno tehniko se jamči. — Popravila se izvršujejo v lastni delavnici.

bi šli našim eksporterjem kolikor možno na roko. — Vprašanje cvetličnega eksporta iz tržaške okolice pa je tudi obravnaval nedeljski občni zbor »Kmetijske družbe za tržaško okolico.« Zadevna debata je bila zelo zanimiva in podučna. Nekateri so poudarjali, da bi tak eksport donesal slovenskemu okoličanskemu kmetu — morala bi se seveda umno in po modernih principih vrtnarstva gojiti na panoga poljedelstva — znatno lepe dohodke. Omenjalo se je tudi da se cvetlice pošiljajo v Berlin, Peterburg, Moskvo in Varšavo po horendno visokih cenah. Temu nazarju nasproti pa so se oglašili skeptični glasovi, poudarjajoč, da bi bilo težko zlomiti in uničiti konkurenco organizacije italijanskih cvetličarjev, ki preskrbujejo tudi tržaški trg, katerega ne morejo zadostiti domači cvetličarji. Resno se je dalje na obč. zboru »Kmetijske družbe« poudarjalo, da bi morali merodajni činitelji pri sklepanju nove carinske pogodbe z Italijo 1. 1917 odločno varovati tudi interese domačih cvetličarjev ter naložiti na cvetlice iz Italije primerno carino.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

CESARJEVO ZDRAVSTVENO STANJE.

Dunaj, 3. maja. O cesarjevem zdravstvenem stanju se poroča, da je bila današnja noč mirnejša in boljša, kot prejšnja. Splošno razpoloženje zelo zadovoljivo.

PARLAMENT?

Dunaj, 3. maja. Jutri se snidejo predsednik posameznih klubov na konferenco, da se posvetujejo o vprašanju poletnega parlamentarnega zasedanja. Kakor se našemu poročevalcu izjavlja se ne bo doseglo nikoli rezultatov, ker Čehi slej kot prej stavljajo za pogoj parlamentarnega delovanja sklicanje češkega deželne zbornice in vzpostavitev ustavnih razmer. Nemci pa tega ne in ne. (Torej Nemci sov zrok, da ne bo zasedanja in z Nemci vlada.)

NOV REKORD ZRAKOPLOVSTVA

Pariz, 3. maja. Aviatik Lavassier je z enim pasazirjem in bremenom 35 kg na krovu v 58 minutah dosegel višino, 1950 m in s tem nov rekord.

NOGOMETNA TEKMA MED AVSTRIJSKIM IN OGRSKIM NOGOMETNIM KLUBOM.

Dunaj, 3. maja. Danes se je vršila nogometna tekma med ogrskim in avstrijskim nogometnim klubom. Avstrijski klub je zmagal z 2:0 v prvi polovici.

USODA DUME.

Berlin, 3. maja. »Vossische Ztg.« poroča iz Petrograda, da je notranji minister predlagal razpust dume. Sazonov je bil proti razpustitvi kakor tudi min. predsednik Goremič, ki je izjavil, da bo odklonitev proračuna od strani dume zadosten vzrok za razpust dume.

VOJNA MED MEHIKO IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI.

Mehika, 3. maja. Iz Veracruz se poroča, da so Mehikanci napadli ameriško posadko v Veracruzu. Mehikancem gre za to, da preprečijo nadaljnja dovažanja Amerikancev. Ameriška posadka vzdržuje napad v pričakovanju pomoči.

TURKI SE PRITOŽUJEJO ČEZ GRŠKO OKRUTNOST.

Carigrad, 3. maja. Turška vlada je predložila poslanstvu memorandum, v katerem opozarja na nezasišena grozodejstva Grkov v turški Macedoniji, kjer menda za Turke ni nobene zakonske obrambe in varnosti.

POSKUŠNA MOBILIZACIJA NA RUSKEM.

Petrograd, 3. maja. Car je podpisal ukaz, s katerim se odreja poskusna mobilizacija v dveh okrajih in vpoklicanje rezervistov v drugih dveh okrajih Jekaterinoslavske gubernije.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

KORESPONDENCA.

»Mladi in brhki gospodični želita resne korespondence. « Mladenka in Jožica »poštnoležeče Rakek.«

Tržne cene v Ljubljani.

Tedensko poročilo od 24. apr. do 1. maja.

	Cene v kronah	
	od	do
1 kg govej. mesa I. vrste	1.60	1.80
1 " " " II. " "	1.40	1.60
1 " " " III. " "	1.20	1.40
1 " telečjega mesa	1.80	2.00
1 " prašičj. mesa (sveže)	1.60	2.40
1 " " (prek.)	1.90	2.20
1 " koštrunovega mesa	1.40	1.50
1 " masla	2.60	—
1 " masla surovega	2.60	—
1 " masti prašičje	1.80	2.00
1 " slanin. speha (sveže)	1.52	1.80
1 " slanin. prekajene	1.90	2.00
1 " sala	1.76	1.94
1 " čajnega masla	3.60	—
1 " margariskega masla	2.00	—
1 " jajce	0.06	—
1 liter mleka	0.20	—
1 " posnetega	0.08	—
1 " sušene sladke kisle	1.00	—
1 kg medu	1.40	—
1 piščanec	1.50	—
1 golob	0.40	—
1 raca	2.00	—
1 gos	2.00	—
1 puran	2.00	—
100 kg pšenične moke št. 0	41.50	—
100 " " " 1	41.00	—
100 " " " 2	40.30	—
100 " " " 3	39.50	—
100 " " " 4	37.50	—
100 " " " 5	36.50	—
100 " " " 6	35.50	—
100 " " " 7	29.50	—
100 " " " 8	14.00	—
100 " koruzne moke	23.60	—
100 " ajd. moke I. vrste	54.00	—
100 " " II. " "	52.00	—
100 " ržene moke	—	—
1 " fižola	34.00	—
1 " graha	32.00	—
1 " leče	32.00	—
1 " kaše	28.00	—
1 " rižeta	20.00	—
100 kg pšenice	24.50	25.50
100 " rži	19.00	20.00
100 " ječmena	17.00	18.00
100 " ovsa	18.00	19.00
100 " ajde	25.00	26.00
100 " prosa belega	28.00	—
100 " navadnega	18.00	20.00
100 " koruze	16.50	7.00
100 " krompirja	5.00	5.50
100 " činkvantine	20.00	21.00
100 " sena	7.00	9.00
100 " slame	6.00	7.00
100 " stelje	—	—
100 " detelje	11.00	12.00
Cena trdemu lesu za m ³	7.00	8.00
Cena mehkeemu lesu za m ³	7.00	8.00
Prašiči na klavnici	1.20	1.32

Odda se več voz konjskega gnoja

vprašanja na: OROSLAV DOLENC, Ljubljana, Wolfova ulica št. 10.

Baška!
Prvo čisto slovensko kopališče ob Adriji
Hotel Velebit

lastnik Hrvat A. Tudor na otoku Krku (Veglia), Istra.

Izvrstna kuhinja, nič zdraviliške takse. Hotel ima krasen položaj, je okoli 20 korakov oddaljen od morja proti kopališču. Nova moderna zgradba; oskrbljen je z izvrstno pitno vodo. Pred hotelom velika terasa. Dnevna zveza s parobrodom z Reko. Vse informacije, prospekte, daje zastoj in tanko lastnik hotela.

Išče se ženska

ki bi imela koncesijo za trgovino jestvin in delikates. Nastop službe dne 1. junija t. l. Ponudbe naj se pošlje na naslov: »Trgovina poste restante v Gorici«.

Kneza Auersperga radioaktivno kopališče Toplice na Kranjskem

Postaja dolenske železnice Straža-Toplice. Akratov vrelc 38°C, ki daje nad 30.000 hl radioaktivne vode na dan. Velika kopališča, posebne in močvirne kopeli. Elektroterapija, masaža, s komfortom opremljene sobe, izvrstne restavracije. — Indikacije: revmatizem, protiv, nevralgija (ishias), nevastenija, histeria, ženske bolezni itd. Prospekte daje kopališko ravnateljstvo.

Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Kavarna „Central“.

KONCERT

od danes naprej vsak večer v Ljubljani znane in priljubljene dunajske elitne damske kapele

R. H. Dietrich.

Vso noč odprto. Vstop prost.

Kupi se že rabljena

oprava za izdelovanje sodavice.

Ponudbe in pojasnila naj se pošljejo pod šifro: »Sodavica št. 100« poste restante Ljubljana glavna pošta.

Cvetlični salon Viktor Bajt

Ljubljana, Šelenburgova ul. 6 (zraven pošte)

priporoča nagrobne vence, šopke in vsakovrstne cvetlice po najnižjih cenah.

Točna in solidna postrežba!

Brzjavljaj na VIKTOR BAJT, Ljubljana.

L. MIKUSCH
Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo veliko izbor
dežnikov in solnčnikov.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Slovenci! Spominjajte se naše prekoristne Ciril in Metodove šolske družbe!

Na debelo in drobno! Izredno nizke cene! Prenočišče. - Gostilna. - Buffet.

TRST Hinko Kosič TRST

ulica Carradori 15 (vokal Geppa)
se priporoča cenjenim tržaškim gostom in v Trst prihajajočim potnikom.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI
PODGOŠNICA
LJUBLJANA - KOMENSKA ULICA 4
PEP. ZDRAVNIK. PRIPRAV. DR. FR. DERGANČ

Modlistinja

Minka Horvat, Ljubljana, Stari trg 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških klobukov, športnih čepic in vseh potrebščin za modistke. — Popravila se točno in najcenejše izvrše.

Modni salon

M. SEDEJ-STRNAD Ljubljana, Prešernova ul. 10.

se priporoča cenjenim damam.

Najmodernejši slammiki. Žalni klobuki.

GVIDON ČADEŽ

Ljubljana, Mestni trg št. 14.

Ugodno kupite v modni trgovini za gospode in dečke klobuke, čepice, perilo, kravate in vse druge modne predmete.

VELIKI OKASIJSKI TEDEN!

Za gornja in spodnja krila.
Ogromna zaloga od najenostavnejše do najmodernejše fasone, po čudovito nizkih cenah.
Pariške modele in konfekcijo za dame, dečke, gospode in dečke priporoča

Angleško skladišče oblek
O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5-6.
Telefon 132. Telefon 132.